מטות (פנחס בחו"ל)
תשפ"ב
גליון 102
דער ריינער קוואל

דעם רבינ'ס ליכט

אַייַערע קִינְדֶער זָאלְט אִיר מוֹדִיעַ זַיין וָואס דָא הָאט זִיך גִיטָאן (שיהר"ן ר"ט)

אַ גוּטְן שַׁבָּת פַאר אַלֶע לֶעכְטִיגֶע קִינְדֶער.

עֶס אִיז אַמָאל גֶעוֶוען אַ קֶענִיג וָואס אַלֶע מֶענְטְשְׁן אוֹיף דֶער וֶועלְט הָאבְּן גֶעהֶערְט פוּן זַיין נָאמֶען, דֶער נָאמֶען פוּנֶעם קֶענִיג אִיז שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, עֶר אִיז גֶעוֶוען אֵיינֶער פוּן דִי צֶען מְלָכִים וָואס הָאבְּן גֶעוֶועלְטִיגְט פוּן אֵיין עֶק וֶועלְט צוּם צְוֵוייטְן!

אֵיין מָאל הָאט עֶר גֶערוּפְן צוּ זִיךְ דֶער מֶלֶךְ פוּן דִי שֵׁדִים וָואס הָאט גֶעהֵייסְן 'אַשְׁמְדַאי' אוּן לֵיידֶער הָאט אִים דֶער אַשְׁמְדַאי פַארְטְרִיבְּן אִין גָאר אַ וַוייטֶע לַאנְד, אַלֵיין, אוּן דָארְטְן הָאט עֶר זִיךְ אַרוּמְגֶעדְרֵייט אוּן גֶעזָאגְט פַאר אַלֶעמֶען: "אִיךְ בִּין דֶער קֶענִיג שְׁלֹמֹה, וֶועלְכֶער הָאט גֶעקֶענִיגְט אִין יְרוּשָׁלַיִם", פַארְשְׁטֵייט זִיךְ אַז קֵיינֶער הָאט אִים נִישְׁט גֶעגְלֵייבְּט, נִישְׁט חָלוֹמְ'נְדִיג אַז דָאס אִיז טַאקֶע דֶער קֶענִיג.

אַזוֹי הָאט עֶר זִיךְ אַרוּמְגֶעדְרֵייט צוּ בֶּעטְן אַבִּיסֶל עֶסְן, זִיךְ גֶעדְרֵייט אִין פַארְשִׁידֶענֶע שְׁטִיבֶּער צוּ בֶּעטְן אַ שְׁטִיקֶל בְּרוֹיט. פַארְשְׁטֵייט זִיךְ אַז דִי בִּזְיוֹנוֹת וָואס עֶר אִיז אַרִיבֶּער אִיז נִישְׁט צוּם פַארְשְׁטֶעלְן.

אֵיינְמָאל הָאט אִים אַ מֶענְטְשׁ אַרַיינְגֶערוּפְן צוּ זִיךְ אִין שְׁטוּב, אוּן אִים גֶעגֶעבְּן צוּ עֶסְן נָאר בְּרוֹיט מִיט גְרִינְס, דָאס וָואס עֶר הָאט גֶעהַאט אִין שְׁטוּב, עֶר הָאט אָבֶּער גֶעוָואלְט מְחַיֶּה זַיין דֶעם גַאסְט, הָאט עֶר אַרַיינְגֶערוּפְן זַיינֶע צְוֵויי קִינְדֶער וֶועלְכֶע זֶענֶען גֶעגַאנְגֶען אָנְגֶעטוּן אִין צֶערִיסֶענֶע קְלֵיידֶער מִיט לַאטֶעס, זֵיי זָאל טַאנְצְן פַאר דֶעם אִיד וָואס טַעֲנָה'ט אַז עֶר אִיז גֶעוֶוען אַמָאל דֶער גְרוֹיסֶער קֶענִיג אוֹיף דֶער וֶועלְט.

דִי צְוֵויי קִינְדֶער זֶענֶען אַרוֹיס אִין אַ רִקּוּד מִיט אַ פִידֶעלֶע אוּן הָאבְּן מַמָּשׁ מְחַיֶּה גֶעוֶוען שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, אַזוֹי וִוי עֶס שְׁטֵייט אַ פָּסוּק אִין קֹהֶלֶת "טוֹב אֲרֻחַת יָרָק וְאַהֲבָה שָׁם מִשּׁוֹר אָבוּס וְשִׂנְאָה בוֹ" (מִשְׁלֵי טו, יז) עֶס אִיז אַסַאךְ גֶעשְׁמַאקֶער צוּ עֶסְן אַ מָאלְצַייט בְּלוֹיז פוּן גְרִינְצַייג אָבֶּער עֶס אִיז דָארְט פַארְהַאן לִיבְּשַׁאפְט וִוי אַ גֶעשְׁטָאפְּטְן אָקְס וֶוען עֶס הֶערְשְׁט דָארְט פַיינְטְשַׁאפְט!"

דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער אִיז גֶעוֶוען בַּאוואוּסְט פַאר דֶער גְרוֹיסֶער מֶלֶךְ, אַלֶע מֶענְטְשְׁן הָאבְּן גֶעהֶערְט פוּן אִים אִין צַייט פוּן יְצִיאַת מִצְרַיִם, וִוי מֶען זָאגְט בַּיי שִׁירַת הַיָּם, "שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן" (שמות טו, יד) דִי גַאנְצֶע וֶועלְט הָאט גֶעהֶערְט אַז

עֶס אִיז פַארְהַאן אַ קֶענִיג, שְׁפֶּעטֶער בַּיי מַתַּן תּוֹרָה אִיז נָאכְמֶער גְרוֹיס גֶעוָוארְן דֶעם אוֹיבֶּערְשְׁטְנְ'ס נָאמֶען אוֹיף דֶער וֶועלְט, פַארְשְׁטֵייט זִיךְ אַז אִין דִי צַייטְן פוּן דֶער בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וֶוען שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ הָאט גֶעוֶועלְטִיגְט, זֶענֶען אִידִישֶׁע קִינְדֶער גֶעוֶוען אוֹיף דֶער שְׁפִּיץ פוּן דֶער וֶועלְט!

לֵיידֶער בַּעֲווֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים הָאט זִיךְ דֶער בַּעַל דָּבָר מִתְגַּבֵּר גֶעוֶוען אוּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִיז בַּאהַאלְטְן פוּן אוּנְז, זַיין שְׁטוּב אִיז חָרוּב גֶעוָוארְן, אַזוֹי וִוי חֲזַ"ל זָאגְן אַז יֶעדֶע נַאכְט אִיז הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹאֵג כַּאֲרִי, עֶר

המשך אויף זייט 11

מַיינֶע בָּחוּרִ'ישֶׁע יָארְן

מיר בְּרֶענְגֶען אַרָאפּ, דִי הִתְקָרְבוּת פוּן הָרַב הֶחָסִיד ר' בֵּירְךְ רוּבִּינְזוֹן ז"ל אִיבֶּערְגֶעגֶעבְּן ווִיאַזוֹי עֶר הָאט דָאס אַלֵיין דֶערְצֵיילְט:

"הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הָאט מִיר גֶעהאָלְפְן אִיךְ בִּין מְקוֹרָב גֶעוָוארְן צוּם הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן אַלְס בָּחוּר, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הָאט רַחֲמָנוּת גֶעהַאט און מִיר אִיבֶּערְגֶעלָאזְט פוּנֶעם גְרוֹיסְן חוּרְבָּן וָואס אִיז גֶעשֶׁען וָואס גָאר וֵוינִיג פוּן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ זֶענֶען גֶעבְּלִיבְּן, מַמָּשׁ נָאר גֶעצֵיילְטֶע.

מַיינֶע עֶלְטֶערְן הָאבְּן גֶעווּאוֹינְט אִין אוֹסְטְרוֹבְצֶא, דָארְטְן וואוּ דֶער אוֹסְטְרוֹבְצֶא רֶבִּי ר' מֵאִיר יְחִיאֵל הָאט גֶעוואוֹינְט.

מַיינֶע עֶלְטֶערְן זֶענֶען אַרוֹיסְגֶעקוּמֶען פוּן אַ שֵׁיינֶע יִחוּס, מַיין מַאמֶע'ס יִחוּס צִיט זִיךְ פוּנֶעם חוֹזֶה זי"ע, און פוּן אוֹסְטְרוֹבְצֶא רָב דֶער בַּעַל זִכְרוֹן שְׁמוּאֵל. [תַּלְמִיד פוּן חוֹזֶה, הָרַב הַקָּדוֹשׁ מְקָאזְנִיץ וְהָרַב הַקָּדוֹשׁ מְאַפְּטָא]. מַיין טַאטֶע'ס יִחוּס אִיז פוּנֶעם מַגִּיד ר' אַבְרָהָם פוּן פְּשִׁיסְחָא, עֶר הָאט דֶעם עֶרְשְׁטְן מָאל גֶעבְּרֶענְגְט דֶעם קָאזְנִיצֶער מַגִּיד צוּם רֶבִּי'ן ר' שְׁמֶעלְקָא, זֵיי זֶענֶען גֶעוֶוען נָאנְטֶע חֲבֵרִים - און אַזוֹי אִיז עֶר גֶעוָוארְן מְקוֹרָב צוּם דֶּרֶךְ הַחֲסִידוּת און אִיז גֶעפָארְן צוּם רֶבִּי ר' בֶּער.

מַיין זֵיידֶע דֶער פְּשִׁיסְחָא מַגִּיד אִיז גֶעוֶוען אַ בַּאהַאלְטֶענֶער אִיד, קֵיינֶער הָאט נִישְׁט גֶעווּאוּסְט פוּן אִים, נָאר דֶער רֶבִּי ר' בֶּער און דוּרְךְ אִים אִיז עֶר נִתְקָרֵב גֶעוָוארְן [צוּם דֶּרֶךְ הַחֲסִידוּת].

דֶער אוֹסְטְרוֹבְצֶא רֶבִּי הָאט אוֹיסְגֶעקְלִיבְּן אַן אֵיידֶעם אִין שְׁטָאט לָאדְזְשׁ אַ בָּחוּר 'אַבְרָהָם יִצְחָק', עֶר הָאט גֶעשְׁמוּעֶסְט מִיט אִים און גֶעזֶען אַז עֶר אִיז מָלֵא וְגָדוּשׁ, הָאט דֶער אוֹסְטְרוֹבְצֶער רֶבִּי גֶענוּמֶען זַיין שְׁוָואגֶערְ'ס אַ בָּחוּר אַלְס אֵיידֶעם. דֶער טַאטֶע פוּנֶעם בָּחוּר הָאט גֶעהֵייסְן ר' חַיִּים יוּדְל - אַ שְׁוָואגֶער פוּנֶעם אוֹסְטְרוֹבְצֶער רֶבִּי. דֶער חָתָן - שְׁפֶּעטֶער אִיז עֶר גֶעוֶוען מַיין רֶבִּי - הָאט גֶעהֵייסְן ר' אַבְרָהָם יִצְחָק ווַייסְזָאנְד הי"ד. עֶר אִיז נֶעבֶּעך אוּמְגֶעקוּמֶען אִין אוֹשְׁוִויץ.

דֶער טַאטֶע פוּן ר' אַבְרָהָם אִיז גֶעוֶוען אַ פְּשׁוּטֶ'ער אִיד, אַ שׁוּסְטֶער דַאכְט זִיךְ מִיר, עֶר הָאט שְׁוֶוער גֶעאַרְבֶּעט פַאר פַּרְנָסָה צוּ בְּרֶענְגֶען אַ שְׁטִיקְל בְּרוֹיט פַאר דִי קִינְדֶער. עֶטְלִיכֶע בְּרוּדֶער און שְׁוֶועסְטֶער הָאט אַבְרָהָם יִצְחָק גֶעהַאט, זֵיי הָאבְּן גֶעלֶערְנְט אִין דִי שְׁטָאטִישֶׁע שׁוּלֶעס, אַבְרָהָם יִצְחָק ווִידֶער הָאט גֶעלֶערְנְט אִין תַּלְמוּד תּוֹרָה אִין שְׁטָאט לָאדְזְשׁ.

יֶענֶער צַייט אִיז גֶעוֶוען דֶער רָב אִין שְׁטָאט לָאדְזְשׁ ר' אֵלִיָּהוּ חַיִּים מַייזֶעל ז"ל, עֶר אִיז אִיז גֶעוֶוען דֶער אוֹיפְזֶעהֶער אִין תַּלְמוּד תּוֹרָה, עֶס אַז דַאן גֶעוֶוען אַיינְגֶעפִירְט אַז דֶער אוֹיפְזֶעהֶער פוּן תַּלְמוּד תּוֹרָה, מִיט נָאךְ עֶטְלִיכֶע אִינְגֶעלַייט פְלֶעגְן פַארְהֶערְן דִי

ראדינער ישיבה

קִינְדֶער יֶעדְן שַׁבָּת. דָאסְמָאל אִיז אוֹיסְגֶעפַאלְן אַז דֶער רָב ר' אֵלִיָּהוּ חַיִּים הָאט פַארְהֶערְט דֶעם

המשך אויף זייט 10

איין מעשה'לע

דער באשעפער באווייזט וואונדער
פאר זיינע ליבע קינדער

רוֹפֵא נֶאֱמָן

אִיךְ ווִיל זִיךְ זֵייעֶר שְׁטַארְק בַּאדַאנְקֶען פַּאר דֶעם רֶבִּי'נְס לִיכְט,

דֶער עִיקָר פַּאר דִי חֵלֶק פוּן "מַיין מַעֲשֶׂה'לֶע" אִיךְ בִּין זֵייעֶר מְחֻזָּק גֶעוָוארְן דֶעם עֶרְשְׁטְן מָאל וֶוען אִיךְ הָאבּ עֶס אָנְגֶעהוֹיבְּן צוּ לֵיינֶען יֶעדֶע וָואךְ, ווֶעגְן דֶעם ווִיל אִיךְ אוֹיךְ פַּארְצֵיילְן מַיין מַעֲשֶׂה'לֶע.

כָּאטְשׁ עֶס אִיז גֶעוֶוען גַאנְץ לַאנְג צוּרִיק אָבֶּער ווִיבַּאלְד עֶס קֶען מְחַזֵּק זַיין אִידִישֶׁע קִינְדֶער ווֶעל עֶס פַּארְצֵיילְן.

דִי מַעֲשֶׂה אִיז גֶעוֶוען וֶוען אִיךְ בִּין גֶעוֶוען אַ קְלֵיין קִינְד, הָאבּ אִיךְ בַּאקוּמֶען עֶפֶּעס אַ קְרֶענְק וָואס אִיךְ הָאבּ שׁוֹין גֶעהַאט אַלְס גָאר קְלֵיין קִינְד, אָבֶּער וֶוען אִיךְ בִּין גֶעוָוארְן גְרֶעסֶער אִיז עֶס ווִידֶער אַרוֹיסְגֶעקוּמֶען, מֶען הָאט עֶס גֶעדַארְפְט הֵיילְן.

אִיךְ הָאבּ זֵייעֶר אַסַאךְ גֶעבֶּעטְן פוּן בַּאשֶׁעפֶּער אוּן גֶעטוּן עֶטְלִיכֶע סְגוּלוֹת, מַיינֶע עֶלְטֶערְן זֶענֶען גֶעגַאנְגֶען מִיט מִיר צוּ דָאקְטוֹירִים, דֶער סַךְ הַכֹּל אִיז אַרוֹיס אַז אִיךְ דַארְף נֶעמֶען מֶעדֶעצִינֶען פַּאר מֶשֶׁךְ פוּן אַ יָאר אוּן אַ הַאלְבּ. עֶס הָאט אָבֶּער נִישְׁט גֶעהָאלְפְן דִי אַלֶע מֶעדֶעצִינֶען, הָאבְּן זֵיי גֶעזָאגְט אַז מֶען זָאל פְּרוּבִּירְן נָאךְ אַ יָאר מֶעדֶעצִינֶען אוּן נָאךְ פַארְשִׁידֶענֶע הֵיילוּנְגֶען, אָבֶּער גָארְנִישְׁט הָאט נִישְׁט גֶעהָאלְפְן.

בִּיז מֶען הָאט מִיר אַרַיינְגֶעפִירְט אִין שְׁפִּיטָאל, גֶעגֶעבְּן אַ סְפֶּעצִיעֶלֶע מֶעדֶעצִין אוּן מִיר מוֹדִיעַ גֶעוֶוען אַז יֶעדֶע צְוֵוייטֶע חֲדָשִׁים דַארְף אִיךְ אַרַיינְקוּמֶען אִין שְׁפִּיטָאל צוּבַּאקוּמֶען דֶעם מֶעדֶעצִין מֶשֶׁךְ אַ יָאר, אוּן אוֹיבּ עֶס ווֶעט נִישְׁט הֶעלְפְן ווֶעל עֶס אִיךְ דַארְפְן נֶעמֶען חַס וְשָׁלוֹם מַיין גַאנְצְן לֶעבְּן!

אִיךְ הָאבּ גָאר אַסַאךְ מִתְפַּלֵּל גֶעוֶוען צוּם בַּאשֶׁעפֶּער אִיךְ זָאל מֶער נִישְׁט דַארְפְן דִי אַלֶע מֶעדֶעצִינֶען אוּן סְגוּלוֹת נָאר בַּאקוּמֶען אַ רְפוּאָה פוּן בַּאשֶׁעפֶּער אַלֵיין, אוּן בָּרוּךְ הַשֵּׁם הַיינְט בִּין אִיךְ בַּאפְרַייט פוּן דִי אַלֶע מֶעדֶעצִינֶען.

יִישַׁר כֹּחַ בַּאשֶׁעפֶּער אַז דוּ הָאסְטוּ מִיר גֶעשִׁיקְט דִי יְשׁוּעָה.

יְהוּדָה

אִיךְ הָאבּ אֵיינְמָאל פַארלוֹירְן קַארְטְלֶעך אוּן אִיךְ הָאבּ עֶס גֶעזוּכְט אוּן גֶעזוּכְט, אוּן אִיךְ הָאבּ זִיךְ גֶעשְׁטַארְקְט אַזוֹי ווִי דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט מֶען זָאל זִיךְ שְׁטַארְקְן, אוּן אִיךְ הָאבּ גֶעזָאגְט אַפָּאר קַאפִּיטְלֶעך תְּהִלִּים, אוּן גֶעלֶערְנְט אַבִּיסְל פוּן רֶבִּי'נְס סְפָרִים, ווֶען אִיךְ דְרֵיי זִיךְ אוֹיס אוּן מַיין קְלֵיין בְּרוּדֶער הָאט מִיר צוּרִיק גֶעבְּרֶענְגְט דִי קַארְטְלֶעך, אוּן אִיךְ הָאבּ גֶעדַאנְקְט דֶעם אוֹיבֶּערְשְׁטְן אַז עֶר הָאט צוּגֶעהֶערְט מַיין תְּפִלָּה.

מֶען דַארְף זִיךְ אַלֶעמָאל שְׁטַארְקְן

חַיִּים

דער חיגר ~3~

אַמָאל איז גיוָוען אַ חָכָם. און דֶער קֵיסָר פון דער מְדִינָה איז גיוָוען אַ גְרוֹיסֶער אַפִּיקוֹרֶס און עֶר הָאט גימַאכְט די גַאנְצֶע מְדִינָה פַאר אַפִּיקוֹרְסִים. איז גיגַאנְגֶען דֶער חָכָם און הָאט גירוּפְן די גַאנְצֶע מִשְׁפָּחָה זַיינֶע. און הָאט צוּ זֵיי גיזָאגְט. איר זֶעט דוּךְ. אַז דֶער קֵיסָר איז אַ גְרוֹיסֶער אַפִּיקוֹרֶס און הָאט גימַאכְט די גַאנְצֶע מְדִינָה פַאר אַפִּיקוֹרְסִים און אַ טֵייל פון אוּנְזֶער מִשְׁפָּחָה. הָאט עֶר שׁוֹין אוֹיךְ גימַאכְט פַאר אַפִּיקוֹרְסִים. בְּכֵן לָאמִיר זִיךְ אַוֶועק לָאזִין אין דֶער מִדְבָּר כְּדֵי מִיר זָאלִין בְּלַייבְּן בַּיי אוּנְזֶער אֱמוּנָה אין גָאט בָּרוּךְ הוּא. זֶענֶען זֵיי מְרוּצֶה גיוָוארִין דְרוּיף.

הָאט דֶער חָכָם גיזָאגְט אֵיין שֵׁם הָאט עֶס זֵיי גיבְּרַאכְט צוּ אֵיין מִדְבָּר. איז אים נִישְׁט גיפֶעלִין די מִדְבָּר. הָאט עֶר ווידֶער גיזָאגְט אֵיין שֵׁם הָאט עֶס זֵיי אַוֶועק גיטְרָאגְן צוּ אֵיין אַנְדֶערֶע מִדְבָּר. איז אים די מִדְבָּר אוֹיךְ נִיט גיפֶעלִין. הָאט עֶר נָאךְ גיזָאגְט אֵיין שֵׁם. הָאט עֶס זֵיי ווידֶער גיבְּרַאכְט צוּ אֵיין אַנְדֶערֶע מִדְבָּר. איז די מִדְבָּר אים יוֹא גיפֶעלִין. און די מִדְבָּר איז גיוָוען נָאהֶנְט צוּ די צְוֵויי טוֹיזִינְט בֶּערְג (הַנַּ"ל) איז דֶער חָכָם גיגַאנְגֶען. און הָאט גימַאכְט אֵיין עִיגוּל (כְּלוֹמַר אַרוּם גיקְרַייסְט) אַרוּם זֵיי אַז קֵיינֶער זָאל נִיט קֶענֶען צוּ טְרֶעטִין צוּ זֵיי.

און עֶס איז פַאר הַאנְדִין אַ בּוֹים. וָואס אַז מְזָאל דֶעם בּוֹים אָן טְרֶענְקִין וָואלְט פון אוּנְז (הַיְינוּ פוּן די שֵׁדִים) גָאר נִיט גיבְּלִיבְּן. אִיבֶּער דֶעם שְׁטֵייעֶן תָּמִיד פון אוּנְז וָואס זֵיי גְרָאבְּן טָאג און נַאכְט און לָאזִין נִיט צוּ קֵיין וַואסֶער צוּ דֶעם בּוֹים. הָאט אים גיפְרֶעגְט דֶער אַנְדֶערֶער: נָאךְ וָואס בַּאדַארְף מֶען שְׁטֵיין טָאג און נַאכְט און גְרָאבִּין. אַ מֶער ווִי מ׳גְרָאבְּט אָפּ אֵיין מָאל אַז דָאס וַואסֶער זָאל נִיט קֶענֶען צוּ קוּמֶען. איז שׁוֹין גינוּג. הָאט עֶר אים גיעֶנְפֶערְט. בַּאֲשֶׁר עֶס איז בַּיי אוּנְז פַארְהַאנְדְן מְדַבְּרִים (כְּלוֹמַר רֵיידֶערְס) און די מְדַבְּרִים גֵייעֶן און מַאכִין קְרִיג צְווִישְׁן דֶעם מֶלֶךְ און צְווִישְׁן דֶעם מֶלֶךְ און דוּרְךְ דֶעם וֶוערְט מִלְחָמוֹת. און דוּרְךְ די מִלְחָמוֹת וֶוערְט עֶרְד צִיטֶערְנִישׁ. פַאלְט אַיין די עֶרְד וָואס אַרוּם דֶעם גְרָאבְּן קָאן קוּמֶען וַואסֶער צוּם בּוֹים. אִיבֶּער דֶעם מוּז מֶען שְׁטֵיין תָּמִיד און גְרָאבִּין.

און אַז עֶס וֶוערְט אַ מֶלֶךְ צְווִישְׁן אוּנְז. מַאכְט מֶען פַאר אים כָּל הַלֵּיצָנוּת. און מְאִיז פְרֵיילִיךְ. דֶער שְׁפֶּעט ווִי עֶר הָאט מַזִּיק גיוָוען אַ קִינְד און ווִי די יוֹלֶדֶת טְרוֹיעֶרְט דְרוּיף. און דֶער וַוייזְט אֵיין אַנְדֶער לֵיצָנוּת. און אַזוֹי כַּמָּה אִירְלֵיי לֵיצָנוּת. און אַז דֶער מֶלֶךְ קוּמְט אין שִׂמְחָה אַרַיין גֵייט עֶר און שְׁפַּאצִירְט זִיךְ מִיט די שָׂרֵי מְלוּכָה. און פְּרוּבְט זִיךְ אוּיסְרַייסִין דֶעם בּוֹים. וָוארִין אַז דֶער בּוֹים זָאל גָאר נִיט זַיין. וָואלְט אוּנְז זֵייעֶר גוּט גיוָוען. און דֶער מֶלֶךְ שְׁטַארְקְט זִיךְ דָאס הָארְץ זֵייעֶר כְּדֵי עֶר זָאל אוּיסְרַייסִין דֶעם בּוֹים אין גַאנְצִין. ווִי עֶר קוּמְט צוּם בּוֹים. טוּט דֶער בּוֹים אַ גְרוֹיסֶע גישְׁרֵיי. אַזוֹי פַאלְט אוֹיף אים אַ פַּחַד מוּז עֶר זִיךְ אוּם קֶערִין.

אַמָאל איז גיוָוארְן אַ נַייעֶר מֶלֶךְ בַּיי אוּנְז (דְהַיְינוּ בַּיי שֵׁידִים). וָוארִין דָאס הָאט אַלֶץ דֶערְצֵיילְט דֶער

וָואלְקִין צוּ דֶעם שְׁלִיחַ כַּנַּ״ל) הָאט מֶען פַּאר אִים גִימַאכְט גְרוֹיסֶע לֵיצָנוּת. כַּנַּ״ל. אִיז עֶר אַרַיין גִיקוּמֶען אִין גְרוֹיס שִׂמְחָה אוּן הָאט זִיךְ גִימַאכְט אַ שְׁטַארְק הַארְץ זֵייעֶר. אוּן הָאט גִיוָואלְט אוֹיס רַייסִין דֶעם בּוֹים גָאר אִין גַאנְצִין אוּן אִיז אַרוֹיס גִיגַאנְגֶען זִיךְ שְׁפַּאצִירְן מִיט זַיינֶע שָׂרִים אוּן הָאט זִיךְ זֵייעֶר גִישְׁטַארְקְט דָאס הַארְץ. אוּן אִיז צוּ גִילָאפִין אוֹיסְרַייסִין דֶעם בּוֹים אִין גַאנְצִין. וִוי עֶר אִיז גִיקוּמֶען צוּם בּוֹים. הָאט עֶר אוֹיף אִים אַ גְרוֹיסִין גִישְׁרֵיי גִיטָאן. אִיז אוֹיף אִים גִיפַאלְן אַ פַּחַד. הָאט עֶר זִיךְ אוּם גִיקֶערְט אוּן אִיז גִיוֶוען אִין גְרוֹיס כַּעַס. אוּן אִיז קְרִיק גִיגַאנְגֶען.

דֶערְוַוייל הָאט עֶר אַ קוּק גִיטָאן הָאט עֶר דֶערְזֶעהְן מֶענְשְׁן זִיצִין (דָאס אִיז גִיוֶוען דֶער חָכָם הַנַּ״ל מִיט זַיינֶע מֶענְשִׁין) הָאט דֶער מֶלֶךְ גִישִׁיקְט פוּן זַיינֶע לַייט. אַז זֵיי זָאלִין עֶפִּיס טוּן (דְהַיְינוּ מַזִּיק זַיין זֵיי אַזוֹי וִוי זֵייעֶר שְׁטֵייגֶער אִיז) וִוי דִי מִשְׁפָּחָה פוּן דֶעם חָכָם הָאבִּין זֵיי דֶער זֶעהְן אִיז אוֹיף זֵיי גִיפַאלִין אַ גְרוֹיסֶער פַּחַד. הָאט זִיךְ דֶער זָקֵן (דְהַיְינוּ דֶער חָכָם הַנַּ״ל) אָנְגְערוּפְן צוּ זֵיי שְׁרֶעקְט אַייךְ נִיט.

וִוי דִי שֵׁדִים זֶענֶען אַהִין גִיקוּמֶען הָאבִּין זֵיי נִישְׁט גִיקֶענְט צוּ טְרֶעטִין מַחְמַת דֶעם עִיגוּל וָואס אַרוּם זֵיי אִיז גִיוֶוען. הָאט עֶר גִישִׁיקְט אַנְדֶערֶע שְׁלוּחִים. הָאבִּין זֵיי אוֹיךְ נִישְׁט גִיקֶענְט צוּ טְרֶעטִין. אִיז דֶער מֶלֶךְ גִיקוּמֶען אִין גְרוֹיס כַּעַס אַרַיין אוּן אִיז אַלֵיין גִיגַאנְגֶען אוּן עֶר הָאט אוֹיךְ נִיט גִיקֶענְט צוּ טְרֶעטִין צוּ זֵיי. הָאט עֶר גִיבֶּעטִין דֶעם זָקֵן אַז עֶר זָאל אִים לָאזִין אַרַיין גֵיין צוּ זֵיי. הָאט אִים דֶער זָקֵן גִיזָאגְט. וַוייל דוּ בֶּעטְסְט מִיךְ. וֶועל אִיךְ דִיךְ יוֹא אַרַיין לָאזִין. לוֹשְׁמִיר עֶס אִיז קֵיין שְׁטֵייגֶער נִיט אַז אַ מֶלֶךְ זָאל אַלֵין גֵיין. עַל כֵּן וֶועל אִיךְ דִיךְ אַרַיין לָאזִין נָאךְ מִיט אֵיינֶעם.

הָאט עֶר זֵיי גִיעֶפִינְט אַ טִירְל. זֶענֶען זֵיי אַרַיין גִיגַאנְגֶען. אוּן הָאט ווִידֶער פַארְשְׁלָאסִין דֶעם עִיגוּל. הָאט דֶער מֶלֶךְ גִיזָאגְט צוּם זָקֵן. וִוי קוּמְסְטוּ זִיךְ זֶעצִין אוֹיף מַיין אָרְט. הָאט עֶר אִים גִיזָאגְט. פַאר וָואס אִיז דָאס דַיין אָרְט. עֶס אִיז מַיין אָרְט. זָאגְט דֶער מֶלֶךְ צוּם זָקֵן. דוּ הָאסְט פַאר מִיר קֵיין מוֹרָא נִיט. זָאגְט עֶר: נֵיין. זָאגְט עֶר ווִידֶער דוּ הָאסְט קֵיין מוֹרָא נִיט. אוּן הָאט זִיךְ אוֹיס גִיצוֹיגְן אוּן אִיז גִיוָוארְן זֵייעֶר גְרוֹיס בִּיז אִין הִימְל. אוּן הָאט אִים גִיוָואלְט אַיין שְׁלִינְגֶען.

זָאגְט דֶער זָקֵן. אִיךְ הָאבּ פָּארְט קֵיין מוֹרָא גָאר נִיט פַאר דִיר. נָאר אַז אִיךְ ווִיל. וֶועסְטוּ פַאר מִיר יוֹ א מוֹרָא הָאבִּין. אוּן אִיז גִיגַאנְגֶען. אוּן הָאט אַבִּיסְל מִתְפַּלֵּל גִיוֶוען. אִיז גִיוָוארִין גְרוֹיסֶע וָואלְקְנְס. אוּן סֶע גִיוֶוען גְרוֹיסֶע דִינֶערְן. אוּן דֶער דִינֶער הַרְגִ׳י״ט זֵיי זֵייעֶר אוֹיס. זֶענֶען גִיהַרְגֶעט גִיוָוארְן אַלֶע זַיינֶע שָׂרֵי מְלוּכָה וָואס זֶענֶען מִיט אִים גִיוֶוען אוּן סֶע מֶער נִיט גִיבְּלִיבְּן נָאר דֶער מֶלֶךְ מִיט דֶעם אֵיינֶעם וָואס עֶר אִיז מִיט אִים גִיוֶוען דָארְט אִין דֶעם עִיגוּל. הָאט עֶר אִים גִיבֶּעטְן (דְהַיְינוּ דֶער מֶלֶךְ הָאט גִיבֶּעטִין דֶעם זָקֵן) אַז דֶער דוּנֶער זָאל אוֹיף הֶערִין. הָאט אוֹיף גִיהֶערְט.

הָאט דֶער מֶלֶךְ זִיךְ אָנְגְערוּפְן אוּן הָאט גִיזָאגְט צוּם זָקֵן. אַז דוּ בִּיסְט יוֹא אַזוֹי אֵיין מֶענְטְשׁ. וֶועל אִיךְ דִיר שֶׁענְקֶען. אֵיין סֵפֶר פוּן אַלֶע מִשְׁפָּחוֹת פוּן דִי שֵׁדִים. וָוארִין סֶע פַאר הַאנְדִין בַּעֲלֵי שֵׁמוֹת. וָואס זֵיי ווִייסִין מֶער נִיט נָאר פוּן אֵיין מִשְׁפָּחָה. אוּן אֲפִילוּ דִי מִשְׁפָּחָה ווַייסִין זֵיי אוֹיךְ נִיט אִין גַאנְצִין. אִיךְ וֶועל דִיר גֶעבִּין אֵיין סֵפֶר וָואס דְרִינֶען שְׁטֵייעֶן אַלֶע מִשְׁפָּחוֹת. וָוארִין בַּיי דֶעם מֶלֶךְ זֶענֶען זֵיי אַלֶע פַארְשְׁרִיבְּן. אוּן אֲפִילוּ ווֶוער סֶע ווֶוערְט גִיבּוֹירִין. ווֶועט אוֹיךְ פַארְשְׁרִיבְּן בַּיי דֶעם מֶלֶךְ.

הָאט דֶער מֶלֶךְ גִישִׁיקְט דֶעם אֵיינֶעם וָואס עֶר אִיז מִיט אִים גִיוֶוען. נָאךְ דֶעם סֵפֶר (נִמְצָא הָאט עֶר זֵייעֶר רֶעכְט גִיטָאן וָואס עֶר הָאט אִים אַרַיין גִילָאזְט נָאךְ מִיט

אײנֶעם װָארין זוכט װעמֶען װָאלט ער גישִׁיקְט) הָאט עֶר אִים גיבְּרַאכְט דָאס סֵפֶר. הָאט עֶר גיעֶפִינְט דָאס סֵפֶר, הָאט עֶר גיזֶעהְן עֶס שְׁטֵייט דְרִינֶען אֶלֶף אֲלָפִים וְרִבֵּי רְבָבוֹת זֵייעֶרע מִשְׁפָּחוֹת. הָאט דֶער מֶלֶךְ צוּ גיזָאגְט דֶעם זָקֵן. אַז זֵיי זָאלִין קֵיין מָאל נִיט מַזִיק זַיין דִי גַאנְצֶע מִשְׁפָּחָה פוּן דֶעם זָקֵן. אוּן הָאט גיהֵייסִין בְּרֶענְגֶען אַלֶע פַּאטְרֶעטִין פוּן זַיין גַאנְצֶער מִשְׁפָּחָה. אוּן אֲפִילוּ אַז עֶס וֶועט בַּיי זֵיי גִיבּוֹירִין װֶוערִין אֵיין קִינְד. זָאל מֶען תֵּיכֶּף בְּרֶענְגֶען זַיין פַּאטְרֶעט כְּדֵי זֵיי זָאלִין נִיט מַזִיק זַיין קֵיינֶעם פוּן דֶער מִשְׁפָּחָה פוּן דֶעם זָקֵן.

דֶערְנָאךְ אַז סֶע גִיקוּמֶען דִי צַייט פוּן דֶעם זָקֵן אַז עֶר זָאל אַװֶועק גֵיין פוּן דֶער וֶועלְט. הָאט עֶר גירוּפִין זַיינֶע קִינְדֶער. אוּן הָאט זֵיי צַוָואָה גִילָאזְט. אוּן הָאט צוּ זֵיי אַזוֹי גִיזָאגְט. אִיךְ לָאז אַייךְ אִיבֶּער דָאס סֵפֶר. אוּן אִיר זֶעט דוֹךְ אַז אִיךְ הָאבּ כֹּחַ צוּ נִיצְן מִיט דֶעם סֵפֶר בִּקְדוּשָּׁה. אוּן פוּן דֶעסְט וֶועגִין פָּארְט נִיץ אִיךְ דֶערְמִיט נִיט. נָאר אִיךְ הָאבּ אֱמוּנָה אִין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. זָאלְט אִיר אוֹיךְ דֶערְמִיט נִיט נוּצִין. אֲפִילוּ אַז עֶס וֶועט זִיךְ גִיפִינֶען אֵיינֶער פוּן אַייךְ. וָואס עֶר וֶועט קֶענֶען נוּצִין דֶערְמִיט בִּקְדוּשָּׁה. זָאל עֶר פָּארְט דֶערְמִיט נִיט נוּצִין. נָאר עֶר זָאל הָאבִּין אֱמוּנָה אִין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. דֶערְנָאךְ אִיז דֶער חָכָם גִישְׁטָארְבִּין. אוּן דָאס סֵפֶר אִיז גִיגַאנְגֶען בִּירוּשָּׁה, אוּן עֶס אִיז אָן גִיקוּמֶען צוּ זַיין אֵיינִיקִיל. אוּן עֶר הָאט גִיהַאט כֹּחַ צוּ נוּצִין דֶערְמִיט בִּקְדוּשָּׁה. נָאר עֶר הָאט גִיהַאט אֱמוּנָה אִין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. אוּן עֶר הָאט דֶערְמִיט נִיט גִינוּצְט. אַזוֹי וִוי דֶער זָקֵן הָאט צַוָואָה גִילָאזְט. אוּן דִי מְדַבְּרִים (דְהַיְינוּ דִי וָואס זֵיי רֵיידִין אָן) וָואס עֶס אִיז פַאר הַאנְדְן צְווִישְׁן דִי שֵׁדִים. הָאבִּן אָן גִירֶעט דָאס אֵיינִיקִיל פוּן דֶעם זָקֵן. בַּאֲשֶׁר דוּ הָאסְט טֶעכְטֶער גְרוֹיסֶע. אוּן דוּ פַארְמָאגְסְט נִיט זֵיי מְפַרְנֵס צוּ זַיין אוּן זֵיי חַתוּנָה מַאכִין. עַל כֵּן פָּארִי דִיךְ מִיט דֶעם סֵפֶר.

אוּן עֶר הָאט נִיט גְווָאוּסְט אַ זֵיי רֵיידִין אִים דָאס אָן. אוּן עֶר הָאט גִימֵיינְט. אַז זַיין הַארְץ רֶעט אִים דָאס אָן. אִיז עֶר גִיפָארִין צוּ זַיין זֵיידִין אוֹיף זַיין קֶבֶר. אוּן הָאט אִים גִיפְרֶעגְט. בַּאֲשֶׁר דוּ הָאסְט גִילָאזְט צַוָואָה אַז מֶען זָאל נִיט נוּצִין מִיט דֶעם סֵפֶר. נָאר מִיר זָאלִין אֱמוּנָה הָאבִּין אִין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. הַיינְט. רֶעט מִיךְ אָן דָאס הַארְץ. אִיךְ זָאל דֶערְמִיט נוּצִין. הָאט אִים גִיעֶנְטְפֶערְט זַיין זֵיידֶע (וָואס עֶר אִיז גִישְׁטָארְבְּן) כָאטְשֶׁע דוּ קָאנְסְט נוּצִין דֶערְמִיט בִּקְדוּשָּׁה. אִיז בֶּעסֶער אַ דוּ זָאלְסְט הָאבִּין אֱמוּנָה אִין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוּן זָאלְסְט דֶערְמִיט נִיט נוּצִין אוּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וֶועט דִיר הֶעלְפִין. הָאט עֶר אַזוֹי גִיטָאן.

וַיְהִי הַיּוֹם. אִיז דֶער מֶלֶךְ פוּן דֶער מְדִינָה וָואס דָארְט אִיז גִיזֶעסִין דָאס אֵיינִיקִיל פוּן דֶעם זָקֵן. אִיז דֶער מֶלֶךְ קְרַאנְק גִיוָוארִין. הָאט עֶר זִיךְ גִיפָּארִיט מִיט דָאקְטוֹירִים. אוּן זֵיי הָאבִּין אִים נִיט גִיקֶענְט טָאן קֵיין רְפוּאָה. מַחְמַת גְרוֹיסֶע הִיצֶען וָואס אִיז גִיוֶוען דָארְט אִין דֶער מְדִינָה. דֶער אִיבֶּער הָאבִּין נִיט גִיהָאלְפִין דִי רְפוּאוֹת. הָאט דֶער מֶלֶךְ פוּן דֶער מְדִינָה גוֹזֵר גִיוֶוען אַז יוּדִין זָאלִין פַאר אִים מִתְפַּלֵל זַיין. הָאט אוּנְזֶער מֶלֶךְ גִיזָאגְט. (דְהַיְינוּ דֶער מֶלֶךְ פוּן שֵׁדִים) בַּאֲשֶׁר דָאס אֵיינִיקִיל הָאט זִיךְ כֹּחַ צוּ נוּצִין מִיט דֶעם סֵפֶר בִּקְדוּשָּׁה. אוּן עֶר נוּצְט פָּארְט נִיט דֶער מִיט. דְרוּם בַּאדַארְפִין מִיר אִים אַ טוֹבָה טָאן. אוּן הָאט גִיהֵייסִין מִיר אַז אִיךְ זָאל דָארְט וֶוערִין אַ וָואלְקִין. כְּדֵי דֶער מֶלֶךְ (פוּן דֶער מְדִינָה) זָאל הָאבִּין אַ רְפוּאָה. פוּן דִי רְפוּאוֹת וָואס עֶר הָאט שׁוֹין גִינוּמֶען אוּן פוּן דִי רְפוּאוֹת וָואס עֶר וֶועט נָאךְ נֶעמֶען. אוּן דָאס אֵיינִיקִיל הָאט דֶערְפוּן גָאר נִיט גִיוואוּסְט. אוּן מַחְמַת דֶעם בִּין אִיךְ דָא גִיוֶוען אַ וָואלְקִין. (דָאס הָאט אַלֶץ דֶערְצֵיילְט דֶער וָואלְקִין צוּם שָׁלִיחַ).

אוּן דֶער וָואס הָאט פְּרִיר נִיט גִיהַאט קֵיין כֹּחַ אִין דִי פִּיס. אִיז זֵיי נָאךְ גִיגַאנְגֶען. אוּן הָאט דָאס אַלְץ גִיהֶערְט. הָאט מֶען אִים גִיבְּרַאכְט צוּם מֶלֶךְ (דְהַיינוּ דֶעם וָואס עֶר אִיז גִיוָוארִין אַ וָואלְקִין הָאט מֶען אִים גִיבְּרַאכְט צוּם מֶלֶךְ) הָאט דֶער מֶלֶךְ גִיהֵייסִין. אַז מֶען זָאל בַּיי אִים אָפּ נֶעמֶען דֶעם כֹּחַ. אוּן מֶען זָאל אוּם קֶערִין צוּ דֶעם מֶלֶךְ (וָואס זֵיי הָאבִּין בַּיי אִים דֶעם כֹּחַ אַוֶועק גִינוּמֶען וַוייל עֶר הָאט גִיבּוֹיעֶט אוֹיף זֵייעֶר אוֹרְט כַּנַ״ל) הָאט מֶען אִים אוּם גִיקֶערְט דֶעם כֹּחַ. אִיז צוּרִיק גִיקוּמֶען דֶער זוּן פוּן דִי שֵׁדִים (וָואס דֶער פָּאטֶר אוּן דִי מוּטֶער הָאבִּין גִיוֵויינְט נָאךְ אִים כַּנַ״ל) אוּן עֶר אִיז גִיקוּמֶען זֵייעֶר אָפְּגִימוּטְשֶׁעט אָן כֹּחַ וָוארִין מֶען הָאט אִים דָארְט זֵייעֶר גִיפַּיינִיגְט. הָאט עֶס אִים זֵייעֶר פַּארְדְרָאסִין אוֹיף דֶעם מְכַשֵׁף וָואס עֶר הָאט אִים דָארְט אַזוֹינֶע יִסוּרִים אָן גִיטָאן. הָאט עֶר אָן גִיזָאגְט זַיינֶע קִינְדֶער. אוּן זַיין מִשְׁפָּחָה. אַז זֵיי זָאלִין תָּמִיד לָאקֶערִין אוֹיף דֶעם מְכַשֵׁף. אוּן צְוִוישִׁין דִי שֵׁדִים אִיז דָאךְ אָבֶער דָא מְדַבְּרִים (דְהַיינוּ דִי רֵיידֶערְס) זֶענֶען זֵיי גִיגַאנְגֶען. אוּן הָאבִּין אָפּ גִיזָאגְט דֶעם מְכַשֵׁף. אַז זֵיי לָאקֶערִין אוֹיף אִים. כְּדֵי עֶר זָאל זִיךְ הִיטִין. הָאט דֶער מְכַשֵׁף גִיטָאן תַּחְבּוּלוֹת. אוּן עֶר הָאט גִירוּפְן נָאךְ מְכַשְׁפִים וָואס זֵיי וֵוייסְן נָאךְ מִשְׁפָּחוֹת כְּדֵי עֶר זָאל זִיךְ הִיטִין פוּן זֵיי. הָאט עֶס זֵייעֶר פַּארְדְרָאסְן דֶעם זוּן מִיט זַיין מִשְׁפָּחָה אוֹיף דִי מְדַבְּרִים. נָאךְ וָואס זֵיי הָאבִּין אוֹיסְגִיזָאגְט דֶעם סוֹד דֶעם מְכַשֵׁף.

אַמָאל הָאט זִיךְ גִיטְרָאפִין. אַז זֵיי זֶענֶען אִין אֵיינֶעם גִיגַאנְגֶען אוֹיף דֶער וַוארְטֶע בַּיי דֶעם מֶלֶךְ, פוּן דֶער מִשְׁפָּחָה פוּן דֶעם זוּן. אוּן פוּן דִי מְדַבְּרִים. זֶענֶען גִיגַאנְגֶען דִי מִשְׁפָּחָה פוּן דֶעם זוּן אוּן הָאבְּן גִימַאכְט אַ בִּילְבּוּל אוֹיף דִי מְדַבְּרִים הָאט דֶער מֶלֶךְ אוֹיס גִיהַרְגֶ׳עט דִי מְדַבְּרִים. הָאט עֶס דִי אִיבְּרִיקֶע מְדַבְּרִים פַּארְדְרָאסִין. זֶענֶען זֵי גִיגַאנְגֶען אוּן הָאבְּן גִימַאכְט אַ מְרִידָה (דְהַיינוּ אַ גְרוֹיסֶע קְרִיג) צְוִוישְׁן אַלֶע מְלָכִים. אִיז גִיוָוארְן צְוִוישְׁן דִי שֵׁדִים הוּנְגֶער אוּן חַלָשׁוּת אוּן חֶרֶב אוּן דֶבֶר. אוּן סֶע גִיוָוארִין מִלְחָמוֹת צְוִוישְׁן אַלֶע מְלָכִים. אוּן דוּרְךְ דֶעם אִיז גִיוָוארִין עֶרְד צִיטֶערְנִישׁ אִיז אַיין גִיפַאלִין דִי גַאנְצֶע עֶרְד. אִיז דֶער בּוֹים גִיוָוארִין אָן גִיטְרֶענְקְט גָאר אִין גַאנְצִין. אִיז פוּן זֵיי (דְהַיינוּ פוּן דִי שֵׁדִים) גָאר נִישְׁט גִיבְּלִיבֶּען. אוּן זֵיי זֶענֶען גִיוָוארִין גָאר נִישְׁט. אָמֵן.

אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ וְכוּ׳ לֹא עָמַד וּבְמוֹשַׁב לֵצִים וְכוּ׳ וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל פַּלְגֵי מָיִם וְכוּ׳ גָאר דִי מַעֲשֶׂה אִיז מְרוּמָז אִין דֶעם קַפִּיטְל. וֶוער עֶס הָאט אוֹיגִין לָאז זֶעהְן אוּן וֶוער עֶס הָאט אַ הַארְץ לָאז פַארְשְׁטֵיין. וָואס אוֹיף דֶער וֶועלְט טוּט זִיךְ.

דֶער גִלְיוֹן אִיז נִתְנַדֵב גֶעוָוארְן לעִ״נ הָרַב הֶחָסִיד רֶבִּי לֵוִי יִצְחָק בֶּן ר׳ אַבְרָהָם נֹחַ בֶּענְדֶער זי״ע.
דְרַיי אוּן נֵיינְצִיג יָאר זֶענֶען גֶעוֶוען דִי יָארְן פוּן הָרַב הֶחָסִיד ר׳ לֵוִי יִצְחָק בֶּענְדֶער ז״ל, עֶר אִיז גֶעשְׁטַאנֶען דָא אוֹיף דֶער וֶועלְט וִוי אַ זֶעלְנֶער זִיךְ נִישְׁט אַוֶועקְצוּרִירְן פוּן זַיין שְׁטֶעלֶע אוּן בְּלַייבְּן מִיט דִי תְּמִימוּת בִּיזְן לֶעצְטְן טָאג.
אוֹיף ר׳ לֵוִי יִצְחָק אִיז אִיבֶּערְגֶעגַאנְגֶען שְׁטוּרְמִישֶׁע נִסְיוֹנוֹת, אָפְּגֶעזוּנְדֶערְט פוּן זַיינֶע עֶלְטֶערְן, זַיינֶע קִינְדֶער וֶועלְכֶע זֶענֶען נִפְטַר גֶעוָוארְן בְּחַיָּיו, כִּמְעַט גֶעזֶען דֶעם טוֹיט פַאר דִי אוֹיגְן זִיצְנְדִיג אִין דִי שְׁוֶוערֶע רוּסִישֶׁע תְּפִיסוֹת אוּן פָּארְט אִיז עֶר גֶעבְּלִיבְּן מִיט דִי רֵיינֶע אֱמוּנָה צוּ דִינֶען דֶעם בַּאשֶׁעפֶער מִיט תְּמִימוּת מִיט אַהֲבָה אוּן יִרְאָה.
ר׳ לֵוִי יִצְחָק הָאט אַרַיינְגֶעקְרִיצְט אִין אוּנְז תַּלְמִידִים דִי תְּמִימוּת אוּן פְּשִׁיטוּת, צוּ גֵיין נָאר מִיטְן אֱמֶת, אוּן זִיךְ נִישְׁט אַוֶועקְרִירְן קַיין רִיר פוּן רֶבִּי׳נְס וֶועג, אוּן אוּנְז אוֹיפְגֶעפָּאדֶערְט צוּ טְרַאכְטְן פוּנֶעם תַּכְלִית בִּפְרָט פַאר דִי צְעִירֵי הַצֹּאן הָאט עֶר אַזוֹיפִיל אַרַיינְגֶעגֶעבְּן צוּ לֶערְנֶען תּוֹרָה אוּן תְּפִלָּה מִיט דִי רֵיינֶע אֱמוּנָה, אוּן הָאט טַאקֶע זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ מְגַדֵל זַיין אַ דוֹר נֶאֱמָן וֶועלְכֶע גֵייעֶן אִין רֶבִּי׳נְס וֶועג בִּיז הַיינְטִיגְן טָאג.
אִין זַיין זְכוּת זָאלְן מִיר וַוייטֶער קֶענֶען גֵיין אִין רֶבִּי׳נְס וֶועג מִיט תְּמִימוּת אוּן פְּשִׁיטוּת מִיט אַהֲבַת חֲבֵרִים, צְוִוישְׁן רֶבִּי׳נְס לַייט וִוי ר׳ לֵוִי יִצְחָק הָאט אַסַאךְ אַרוּמְגֶערֶעדְט נִישְׁט צוּ קוּקְן אוֹיף יֶענֶעם נָאר גֶעבְּן אַ גוּט וָוארְט פַאר אַ צְוֵוייטְן, טוּן חֶסֶד אוּן מִתְפַּלֵל זַיין פַאר כְּלַל יִשְׂרָאֵל.

אַ בְּרֶסְלֶבֶ'ע דְרוּקן!!

קִינְדֶער, ווייסְט אִיר וויאַזוֹי מֶען הָאט אַמָאלִיגֶע צַייטְן גֶעדְרוּקְט אַ סֵפֶר? וויאַזוֹי אִיז דִי אַרְבֶּעט גֶעגַאנְגֶען פַאר צְוֵויי הוּנְדֶערְט יָאר צוּרִיק??

מֶען אִיז נִישְׁט אַרָאפּ צוּם דְרוּקֶעֲרַיי אוּנְטֶערְן שְׁטוּבּ, אָדֶער צְוֵויי גַאסְן אַוֶועק, און גֶעפָאדֶערְט דֶעם בַּאשְׁטֶעלוּנְג, און בִּיז דְרַיי און אַ הַאלְבּ מִינוּט אִיז עֶס גֶעוֶוען גְרֵייט, נֵיין. אַמָאלִיגֶע צַייטְן הָאט עֶס אִינְגַאנְצְן אַנְדֶערְשׁ גֶעאַרְבֶּעט, עֶס אִיז גֶעוֶוען אַסַאךְ שְׁוֶוערֶער און קָאמְפְּלֶעצִירְטֶער פוּן הַיינְטִיגֶע צַייטְן.

עֶס אִיז בַּאוואוּסְט אַז ר׳ נָתָן הָאט זֵייעֶר שְׁטַארְק גֶעבֶּענְקְט און גֶעוָואלְט אַרוֹיפְגֵיין קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אָבֶער עֶר הָאט גֶעהַאט אַ סִבָּה וָואס הָאט אִים זֵייעֶר שְׁטַארְק אָפְּגֶעהַאלְטֶן פוּן מַאכְן דִי רַייזֶע, וָואס מֵיינֶען עֶנְק קִינְדֶער?! וָואסְפַאַרַא סִבָּה הָאט אָפְּגֶעהַאלְטֶן רֶבִּי נָתָן פוּן פָארְן קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל?!

יָא, דֶער עִיקָר סִבָּה אִיז גֶעוֶוען וַוייל עֶר הָאט גֶעדַארְפְט מֵפִיץ זַיין דֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּינְ׳ס סְפָרִים, דָאס אִיז גֶעוֶוען זַיין אוֹיפְגַאבֶּע, און וֶוען עֶר וֶועט אַוֶועק פָארְן, וֶוער וֶועט אִים דָאס אִיבֶּערְנֶעמֶען, וֶוער וֶועט זִיךְ אָפְּגֶעבְן צוּ פַארְשְׁפְּרֵייטְן דִי לִיכְטִיגְקַייט? און דָאס אִיז גֶעוֶוען דִי סִבָּה פַארְוָואס עֶר הָאט זִיךְ אָפְּגֶעהַאלְטְן און נִישְׁט אַרוֹיסְגֶעפָארְן קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בִּיז שְׁפֶּעטֶערֶע יָארְן וֶוען דֶער דְפוּס אִיז גֶעפָארְן וִוי עֶס דַארְף צוּ זַיין און עֶר הָאט שׁוֹין גֶעשְׁפִּירְט אַז עֶר קֶען פָארְן.

פוּן דָא זֶעט מֶען דִי אִיבֶּערְגֶעגֶעבְנְקַייט וָואס ר׳ נָתָן הָאט גֶעהַאט צוּ מַאכְן הֲפָצָה, און אִין דֶעם הָאט עֶר גֶעזֶען דֶער עִיקָר וָואס דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט אִיבֶּערְגֶעלָאזְט אוֹיף דֶער וֶועלְט, צוּ מְזַכֶּה זַיין דֶעם רַבִּים און דָאס אִיז אוֹיךְ גֶעוֶוען ר׳ נָתָנְ׳ס צַוָּאָה.

אִין יָאר תקע״ט הָאט ר׳ נָתָן זֵייעֶר אַסַאךְ אִינְוֶועסְטִירְט, און הָאט זֵייעֶר אַסַאךְ כּוֹחוֹת אַרַיינְגֶעלֵייגְט אִין דֶעם עֵסֶק פוּן דְרוּקְן, בִּיז עֶר הָאט מַחְלִיט גֶעוֶוען צוּ אַלֵיינְס עֶפֶענֶען אַ דְרוּקֶעֲרַיי אִין זַיין שְׁטוּבּ!

אַסַאךְ קִינְדֶער וֶועלְן טְרַאכְטְן, שׁוֹין, וָואס מַאכְט מֶען פוּן דֶעם אַ גַאנְצְן עֵסֶק? וָואס אִיז שׁוֹין דִי גְרוֹיסְקַייט? אִיךְ קֶען אַסַאךְ מֶענְטְשְׁן וָואס דְרוּקְן אַלֵיינְס אִין זֵייעֶר הוֹיז! יָא, רִיכְטִיג. אָבֶער אַמָאלִיגֶע צַייטְן, טַייעֶרֶע קִינְדֶער, אִיז עֶס נִישְׁט גֶעוֶוען אַזוֹי. מִיט דִי גֶעלְט וָואס מֶען הָאט גֶעקוֹיפְט אַ דְרוּק מַאשִׁין, הָאט מֶען גֶעקֶענְט לֶעבְן יָארְן לַאנְג, און אוֹיסְהַאלְטְן נָאךְ עֶטְלִיכֶע מִשְׁפָּחוֹת! חוּץ פוּן דֶעם וָואס דִי אַמָאלִיגֶע מַאשִׁינֶען הָאבְן נִישְׁט גֶעאַרְבֶּעט אוֹיף דִי הַיינְטִיגֶע סִיסְטֶעם, אוֹיף יֶעדֶע וָוארְט און אוֹת הָאט מֶען גֶעדַארְפְט עֶקְסְטֶער אַרְבֶּעטְן, דָאס אִיז נִישְׁט גֶעוֶוען קַיין פָּשׁוּטֶ׳ע מַעֲשֶׂה.

דִי צְוֵוייטֶע זַאךְ, וָואס דָאס אִיז שׁוֹין בֶּאֱמֶת גֶעוֶוען אַ גְרוֹיסֶער מְסִירַת נֶפֶשׁ פוּן ר׳ נָתָן אַז עֶר הָאט גֶעעֶפְנְט אַ דְרוּקֶעֲרַיי בַּיי זִיךְ אִינְדֶערְהֵיים, קֶען זַיין אַז סְ׳אִיז דָא קִינְדֶער וָואס וֵוייסְן נִישְׁט, אַז אִין דִי צַייטְן פוּן ר׳ נָתָן, בַּיי דִי קָאמֶענִיסְטְן, אִיז גֶעוֶוען אַ גֶעזֶעץ אַז קֵיינֶער טָאר נִישְׁט דְרוּקְן אַלֵיינְס סְפָרִים! (זִיבְּן סָארְטְן סְפָרִים אִיז גֶעוֶוען אַן אִיסָר צוּ דְרוּקְן, סְפָרִים פוּן צַדִּיקִים און סְפָרִים וָואס אִיז גֶעשְׁרִיבְּן אוֹיף פְּנִימִיּוּת הַתּוֹרָה) אוֹיבּ הָאט מֶען גֶעכַאפְּט אֵיינֶעם וָואס דְרוּקְט סְפָרִים נִישְׁט אוּנְטֶער דֶער אוֹיפְזִיכְט פוּן דִי שְׁטָאטִישֶׁע הוֹיפְּטְן אִיז דִי שְׁטְרָאף דֶערוֹיף גֶעוֶוען זֵייעֶר הַארְבּ! דָאס מְסִירוּת נֶפֶשׁ, און דֶער גֶעפַאר אִין וָואס ר׳ נָתָן הָאט זִיךְ אַרַיינְגֶעלֵייגְט אִיז גֶעוֶוען דִי שְׁוֶוערְסְטֶע פוּן אַלֶעם, בִּפְרָט אַז ר׳ נָתָן הָאט דָאךְ גֶעהַאט שׂוֹנְאִים און מִתְנַגְּדִים וָואס הָאבְּן נָאר גֶעזוּכְט וויאַזוֹי צוּ שֶׁעדִיגְן און אִים שְׁלֶעכְט מַאכְן, ר׳ נָתָן הָאט דָאס זֵייעֶר שְׁטַארְק גֶעדַארְפְט בַּאהַאלְטְן.

הֶמְשֵׁךְ אִין קוּמֶענְדִיגְן גִּלְיוֹן בעז״ה

עַל כֵּן רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, הָאבּ רַחֲמָנוּת אוֹיף אוּנְז פַאר דַיין נָאמֶען וֶועגְן, שְׁטֵיי צוּ אוּנְזֶער הִילְף מִיר זָאלְן זוֹכֶה זַיין צוּ צֶעבְּרֶעכְן אַלֶע מְנִיעוֹת, אוּן זוֹכֶה זַיין צוּ קוּמֶען צוּ דִי אֱמֶתֶ׳ע צַדִיקִים אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה אוּן זִיךְ מְקַשֵּׁר זַיין צוּ זֵיי מִיט אַן אֱמֶת, אוּן זוֹכֶה זַיין בִּשְׁלֵמוּת צוּ רֵיינֶע גֶעדַאנְקֶען אוּן מַחֲשָׁבוֹת.

מִיר זָאלְן זוֹכֶה זַיין צוּ מַמְתִּיק זַיין אוּן מְבַטֵּל זַיין אַלֶע דִינִים אוּן מַמְשִׁיךְ זַיין אוֹיף אוּנְז גוּטֶע חֲסָדִים. זֵיי אוּנְז מְזַכֶּה דִיר צוּ אַנֶערְקֶענֶען אוּן צוּ וִויסְן דַיין דֶערְהוֹיבְּנְקֵייט אוּן דַיין גֶעוֶועלְטִיגוּנְג אוֹיף אוּנְז, דוּ זָאלְסְט קֶענִיגְן אוֹיף אוּנְז מִיט דַיין כָּבוֹד וִוי אַמְשְׁנֶעלְסְטְן ״וְיֵדַע כָּל פָּעוּל, כִּי אַתָּה פְּעַלְתּוֹ, אוּן יֶעדֶע בַּאשֶׁעפֶענִישׁ זָאל וִויסְן אַז דוּ הָאסְט אִים בַּאשַׁאפְן, אוּן יֶעדֶער וָואס הָאט אַ נְשָׁמָה אִין זִיךְ זָאל זָאגְן דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער דֶער גָאט פוּן דִי אִידְן אִיז דֶער קֶענִיג אוּן זַיין קֶענִיגְרֵייךְ טוּט גֶעוֶועלְטִיגְן אוֹיף אַלֶעמֶען.״

זֵיי אוּנְז מְטַהֵר אוּן הֵיילִיג אוּנְז מִיט דַיין הֵיילִיגֶע דֶערְהוֹיבֶּענֶע קְדוּשָּׁה פוּן יֶעצְט בִּיז אוֹיף אַלֶעמָאל אָמֵן סֶלָה.

(שטיקל פון תפלה ע״ו)

די דריטע מעשה ־ דער הינקעדיגער (3) (סוף)

א. ווער דערציילט די מעשה פון דעם חכם - זקן ? פאר וועמען?
- ☐ דער מלך צו דער וואלקן
- ☐ דער שליח צו דעם מלך
- ☐ דער וואלקן צו דעם שליח

ב. וואס איז געווען דער קיסר?
- ☐ א חכם
- ☐ א גרויסער חכם
- ☐ א גרויסער אפיקורס

ג. וואס האט ער געמאכט די גאנצע מדינה?
- ☐ פאר חכמים
- ☐ פאר גרויסע חכמים
- ☐ פאר אפיקורסים

ד. צו וואו, וויל זיך דער חכם אוועקלאזן? און פארוואס?
- ☐ אין א אנדערע שטאט, צו האבן וואס צו עסן
- ☐ אין א אנדערע שטאט, נישט צו ווערן גע'הרג'עט
- ☐ אין מדבר, כדי צו בלייבן ביי אונזער אמונה

ה. וויאזוי איז דער חכם דארט אנגעקומען?
- ☐ דורך א שם
- ☐ מיט א שיף
- ☐ ער איז געגאנגען צופיס

ו. די וויפילטע פלאץ איז אים געפעלן?
- ☐ די ערשטע
- ☐ די צווייטע
- ☐ די דריטע

ז. וואס האט דער חכם געמאכט אז מ'זאל נישט קענען צוטרעטן צו זיי?
- ☐ א גרויסער מויער
- ☐ א עגול ארום זיי
- ☐ ער איז אריין אין א פאלאץ

ח. וואס וואלט געשען ווען מ'טרונקט אן דעם בוים?
- ☐ וואלט פון די שדים גארנישט געבליבן
- ☐ וואלטן די שדים משוגע געווארן
- ☐ וואלטן די שדים באקומען כח

ט. פארוואס איז נישט גענוג אז מ'גראבט איין מאל ארום דעם בוים?
- ☐ וייל די רעדערס מאכן קריג צווישן מלכים, ווערט מלחמות, קען צוקומען וואסער צו דעם בוים
- ☐ וייל די רעדערס מאכן קריג צווישן מלכים, ווערט מלחמות, ווערט ערד ציטערנישן, פאלט די ערד ארום דעם גראבן, קען צוקומען וואסער צו דעם בוים
- ☐ וייל ס'קומט א גאנצע צייט וואסער פון טייך

י. פארוואס פרובירט דער מלך פון די שדים צו אויסרייסן דעם בוים?
- ☐ וייל אויב וואלט דער בוים נישט געווען, וואלט געווען זייער גוט פאר די שדים
- ☐ וייל מיט דער בוים קען ער בויען אסאך זאכן
- ☐ וייל ער וויל דארטן מאכן א וועג

יא. פארוואס איז ער נישט מצליח צו אויסרייסן דעם בוים?
- ☐ וייל ס'איז זייער א שטארקער בוים
- ☐ וייל מ'נעמט אים צו די כח
- ☐ וייל די בוים געבט א געשריי פאלט אויף אים א גרויסע פחד

יב. האט דער מלך געקענט אריין גיין צום זקן [חכם]?
- ☐ יא! דורך כישוף
- ☐ ניין! ער איז בכלל נישט אריין
- ☐ דער חכם האט אים געעפנט א טירל

יג. וואס האט דער מלך געטון צו ווייזן זיין כח?
- ☐ ער איז געווארן א וואלקן
- ☐ ער האט ארויס גענומען א גרויסע שווערד
- ☐ ער איז געווארן זייער גרויס ביז אין די הימל

יד. וואס האט דער חכם געטון?
- ☐ ער האט ארויס געטראגן דעם מלך פון דעם עיגול
- ☐ ער האט זייער מורא געהאט און זיך מכניע געווען
- ☐ ער האט אביסל מתפלל געווען זענען גע'הרג'עט געווארן די שרי מלוכה

טו. וואס האט דער מלך געזאגט פאר דעם זקן ?
- ☐ ער זאל אוועק גיין פון דעם פלאץ
- ☐ אז ער האט נישט מורא
- ☐ ער האט אים צוגעזאגט אז זיי וועלן קיינמאל נישט מזיק זיין, זיין גאנצע משפחה

טז. וואס האט דער זקן געזאגט ביי די צוואה ?
- ☐ אז אויב ס'פעלט אויס קען מען נוצן בקדושה די ספר פון די משפחות פון די שדים
- ☐ אז מ'זאל נישט נוצן מיט דעם ספר, נאר האבן אמונה אין השי״ת
- ☐ אז מ'זאל פארברענען דעם ספר

יז. וואס האט דער איינקל געטון ווען די מדברים האבן אים צוגערעדט צו נוצן דעם ספר?
- ☐ ער האט זיך נישט וויסענדיג געמאכט
- ☐ ער האט זיך גענוצט מיט דעם ספר
- ☐ ער איז געפארן צו זיין זיידנס קבר און אים געפרעגט וואס צו טון

צו ענטפערן די בחינות און אריינגיין אינעם גורל, 02-5-3333-72

646-518-1095 1-518-329-9149

דעם רבי'נס לייט

המשך פון זייט 2

בָּחוּר אַבְרָהָם יִצְחָק, עֶר הָאט גֶעזֶען אַז עֶר הָאט אַ שַׁארְף קֶעפְּל, מִיט אַ גוּטְן פַּארְשְׁטַאנְד, הָאט עֶר פַּארְבֶּעטְן עֶר זָאל אוֹיפְמָארְגְנְס זוּנְטָאג אִינְדֶערְפְרִי קוּמֶען מִיט זַיין טַאטְן צוּ אִים.

זוּנְטָאג אִינְדֶערְפְרִי מֶען טְרֶעפְט זִיךְ מִיטְן רָב, דֶער רָב בֶּעט דֶעם טַאטְן רְשׁוּת עֶר זָאל אַוֶועקְלָאזְן זַיין זוּן אַבְרָהָם יִצְחָק לֶערְנֶען אִין יְשִׁיבַת רַאדִין בַּיים חָפֵץ חַיִּים זי"ע, דֶער טַאטֶע הָאט זִיךְ נִישְׁט אַנְטְקֶעגְן גֶעשְׁטֶעלְט אוּן גְלַייךְ צוּגֶעשְׁטִימְט, וֶוען דֶער רָב הָאט צוּגֶעוואוּנְטְשְׁן דֶעם בָּחוּר עֶר זָאל אוֹיסְוַואקְסְן אַ גָּדוֹל בַּתּוֹרָה.

דֶער חָפֵץ חַיִּים בַּאקוּמְט אַ בְּרִיוו פוּן לָאדְזְשֶׁער רָב אַז עֶר שִׁיקְט אִים אַ בָּחוּר גַאנְץ יוּנְג אָבֶּער אַ שַׁארְף קֶעפְּל. אִיבֶּער אַכְט יָאר הָאט אַבְרָהָם יִצְחָק גֶעלֶערְנְט דָארְט בִּיז עֶר הָאט זִיךְ אוּמְגֶעקֶערְט אַהֵיים מְשֻׁלָּם מִיט אַלֶע מַעֲלוֹת.

דֶער ר' אַבְרָהָם יִצְחָק אִיז גֶעוֶוען אַ גָאוֹן עוֹלָם, אַ לַמְדָן מֻפְלָג, עֶר הָאט גֶעקֶענְט שַׁ"ס פוּן אֵיין דֶעקְל צוּם צְוֵוייטְן, אִיבֶּעָראל אִין שֻׁלְחָן עָרוּךְ אִיז עֶר גֶעוֶוען בַּאקַאנְט, עֶס אִיז כִּמְעַט נִישְׁט בְּנִמְצָא צוּ טְרֶעפְן אַזַא גָאוֹן. שְׁפֶּעטֶער אִיז עֶר גֶעוָוארְן מְקוֹרָב צוּם רֶבִּי'נְס זַאךְ.

וֶוען עֶר הָאט חֲתוּנָה גֶעהַאט קַיין אוֹסְטְרוֹבְצֶא, הָאט עֶר נָאךְ דִי חֲתוּנָה אָנְגֶעהוֹיבְּן מְקַרֵב צוּ זַיין אִינְגֶעלַייט צוּם רֶבִּי'נְס זַאךְ. עֶר הָאט גֶעהַאט אַ גְרוֹיסְן כֹּחַ הַדִּבּוּר, דִי מַעֲלוֹת פוּן דֶעם ר' אַבְרָהָם יִצְחָק אִיז נִישְׁט צוּ בַּאשְׁרַייבְּן, אַן עָנָיו, אַ בַּעַל תּוֹרָה, וָואס מֶען קֶען נָאר זָאגְן וֶועגְן אַ גוּטֶע מִדָּה, קֶען מֶען זָאגְן אוֹיף דֶעם ר' אַבְרָהָם יִצְחָק.

זַיין מַצָּב אִין פַּרְנָסָה אִיז גֶעוֶוען אַבִּיסְל גֶעדְרִיקְט אִיז עֶר גֶעוָוארְן אַ מְלַמֵּד, עֶר הָאט גֶעלֶערְנְט מִיט גְרוֹיסֶע בָּחוּרִים גְּמָרָא מִיט תּוֹסְפוֹת, פַאר בְּעֵרֶךְ אַכְט בָּחוּרִים הָאט עֶר פָארְגֶעלֶערְנְט. אִיךְ הָאבּ אוֹיךְ גֶעלֶערְנְט בַּיי אִים." וֶוער אִיז גֶעוֶוען דֶער רֶבִּי פוּן ר' אַבְרָהָם יִצְחָק?!

המשך בעז"ה

שְׁטֶעלְט אַייךְ פָאר אַ מֶענְטְשׁ קוּמְט אִין אַ רֶעסְטוּרַאנְט אוּן דֶער טֵיילֶער לֵייגְט אִים אַרַיין אִין טֶעלֶער אַ קֶערְנְדְל פוּן אַ רַייז, אַ בְּרֶעקְל פוּן אַ בִּילְקֶעלֶע, וָואסְפַארַא פָּנִים טְרָאגְט עֶס?

אָבֶּער אִין אִיּוֹב אִיז דָא אַ פָּסוּק 'אִם בְּפִידוֹ לָהֶם שׁוּעַ', אַז הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִיז זִיךְ מְחַיֶּה מִיט יֶעדֶע נְקוּדָה טוֹבָה וָואס מִיר גֶעבְּן אִים, אֲפִילוּ עֶס אִיז קְלֵיין. אַזוֹי וִוי אַ תַּרְנְגוֹל אִיז זִיךְ מְחַיֶּה מִיט אַ טוֹיזְנְטְסְטְל פוּן אַ בְּרֶעקְל וָואס עֶר טְרֶעפְט אִין מִיסְט, וֶוען עֶר זִיצְט צְוִוישְׁן דִי שְׁמוּצִיגֶע זֶעקְלֶעךְ אוּן זוּכְט אַפִּיר עֶפֶּעס בְּרֶעקֶעלֶעךְ, זָאגְט ר' נָתָן אַזוֹי זֶענֶען מִיר מְחֻיָּב זִיךְ מְחַיֶּה צוּ זַיין מִיט דִי קְלֵיינֶע נְקוּדוֹת טוֹבוֹת.

עֶס אִיז טַאקֶע שְׁוֶוער צוּ קְלָאגְן, מִיר קֶענֶען זִיךְ נִישְׁט פָארְשְׁטֶעלְן דֶעם צַעַר פוּנֶעם חוּרְבָּן, אָבֶּער לָאמִיר אַרוֹיסְגֶעבְּן אַ בְּרֶעקֶעלֶע, אַ מַשֶּׁהוּ פוּן אַ צַעַר מִיט אַפָּאר וֶוערְטֶער צוּם בַּאשֶׁעפֶער: "מִיר וִוילְן קְלָאגְן, מִיר וִוילְן פִילְן דַיין צַעַר, אוּנְז פַארְשְׁטֵייֶען אַז סְ'אִיז דָא אַ חוּרְבָּן, אַ גָלוּת", מִיט דִי קְלֵיינֶע נְקוּדוֹת טוֹבוֹת וָואס מִיר וֶועלְן טְרֶעפְן, אִין יֶעדֶע זַאךְ, זִיךְ פְרֵייעֶן מִיט יֶעדֶע מִנְהָג פוּן שַׁבָּת, זִיךְ פְרֵייעֶן מִיט דִי מִצְוֹת, אֲפִילוּ אַ קְלֵיינְטְשִׁיגֶע שִׂמְחָה, אָבֶּער בַּיים בַּאשֶׁעפֶער אִיז יֶעדֶע בְּרֶעקְל זֵייעֶר טַייעֶר.

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זָאל הֶעלְפְן מִיר זָאלְן זִיךְ קֶענֶען שְׁטַארְקְן מִיט פִּיצְקֶעלֶעךְ נְקוּדוֹת טוֹבוֹת, אוּן דָאס וֶועט בְּרֶענְגֶען דִי גְאוּלָה בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ עֶס זָאל מְקֻיָּם וֶוערְן דִי גֶעבֶּעט פוּן וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים אָמֵן וְאָמֵן. (ע"פ פְּרִיקָה וּטְעִינָה ד')

שרייט ווי אַ לייב און זאָגט: "אוי לי שֶׁהֶחֱרַבְתִּי אֶת בֵּיתִי וְשָׂרַפְתִּי אֶת הֵיכָלִי", מיין שטוב איז חרוב און פאַרברענט, מיינע קינדער זענען אין גלות צווישן די פעלקער.

מיר האָבן נישט קיין השגה וואס מיינט אַ שטוב פון באַשעפער, דער אויבערשטער איז דאך 'מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ', דער אויבערשטער איז איבעראַל, אָבער עס איז דאָ אַ פּסוק פון שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ "הִנֵּה הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ אַף כִּי הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי (מלכים א' ח, כז) די גרעסטע הימלען קענען נישט ענהאַלטן און באַגרייפן די גרויסקייט פון באַשעפער, כָּל שֶׁכֵּן אַזאַ קליינע שטוב ווי דער בית המקדש. מיט דעם אַלעם האָט דער אויבערשטער זיך געוואָלט מגלה זיין אין שטאָט ירושלים אין דעם בית המקדש, אויף דער מִזְבֵּחַ און דער אָרוֹן וְכַפֹּרֶת, די מְנוֹרָה, און ליידער איז דאָס אַלעס חרוב געוואָרן.

וואָס קענען מיר טון היינט אַ נחת רוח פאַרן אויבערשטן?! דאַרף מען וויסן אַז אַזוי ווי ווען שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ איז געווען מֶלֶךְ, זיינע סעודות פון אַ געוועלנליכן טאָג זאָגן חז"ל כִּסְעוּדַת שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ בִּשְׁעָתוֹ, אין ספר מְלָכִים ווערט פאַרגעשטעלט וויפיל פליישׁ, וויפיל שאָף און קיען, קאַטשקעס, בּרויטן וואָס איז געווען ביי איין סעודה פון שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ!

אָבער ווען ער איז געגאַנגען אין גלות, האָט מען אים מַמָּשׁ מְחַיֶּה געווען מיט אַ טריקענע בּרויט אין אַ שטיקל אוגערקע, אַזוי אויך היינט אין גלות קענען מיר מְחַיֶּה זיין דעם באַשעפער כִּבְיָכוֹל, ווען ער האָט נישט זיין שטוב און מיר אַלע האָבן בענקען אַז בְּקָרוֹב זאָל ער שוין רוען צווישן אונז, מיר מאַכן תְּפִלּוֹת און בַּקָּשׁוֹת אויף דעם, בּפרט אין די טעג ווען מיר פּראַווען תִּיקּוּן חֲצוֹת, ערליכע אידן געבן אַ קרעכץ, אַ קאַפּיטל תְּהִלִּים, אַביסל קִינוֹת, בייטאָג אָדער ביינאַכט.

היינט קענען מיר באַוויליגן דעם אויבערשטן מיט אַ קליינינקייט! כִּבְיָכוֹל דער אויבערשטער איז אין אַזאַ מַצָּב פון בְּכָל צָרָתָם לוֹ צָר, בּפרט אַז מען גייט דאַווענען און לערנען און מען טוט מִצְווֹת דאַרף עס זיין מיט אַ גרויסע שִׂמְחָה, אַזוי ווי דער מִשְׁנָה בְּרוּרָה ברענגט שוין אין סִימָן א' "רָאוּי לְכָל יְרֵא שָׁמַיִם שֶׁיְּהֵא מֵצֵר וְדוֹאֵג עַל חוּרְבַּן הַבַּיִת, עס זאָל ווייטאָן דער חורבן פונעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ", זאָגט דער מִשְׁנָה בְּרוּרָה אויפן אָרט, אָבער די תּוֹרָה וּתְפִלָּה דאַרף זיין בְּשִׂמְחָה! עס קומט צו טון רָצוֹן הַשֵּׁם, וועלכע מִצְוָה עס זאָל נאָר זיין דאַרף מען עס טון מיט פריילעכקייט, יעצט קען איך מאַכן אַ נַחַת רוּחַ פאַרן בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים.

בפרט ביי די פְּסוּקִים פון פְּסוּקֵי דְזִמְרָה וואו מען בעט אויף די גְאוּלָה עֲתִידָה, אַז דער אויבערשטער וועט ווערן צוריק דער גרויסער מֶלֶךְ און זיין מְלוּכָה וועט זיך צוריקקערן דאַרף מען נאָכמער זיין בְּשִׂמְחָה, און בפרט די שַׁבָּתִים פון די דְרַיי וואָכן וואָס ר' נָתָן איז אַזוי שטאַרק מַאֲרִיךְ אין הִלְכוֹת שַׁבָּת הֲלָכָה ז' אַז דער תִּיקּוּן פון די דְרַיי וואָכן - ווען מען קלאָגט אויפן חורבן זענען די שַׁבָּתִים.

ווי באַוואוסט אַז אין שַׁבָּת דערלאַנגט נישט קיין פְּגָם, שַׁבָּת איז מְרַמֵּז אויף זאַכן וואָס איז קָבוּעַ וְקַיְימָא, עס בלייבט אויף שטענדיג, קיין שום זאַך אויף דער וועלט קען נישט צעשטערן דעם שַׁבָּת - וואָס איז מְרַמֵּז אויף אונזער קְדוּשָׁה, וואָס קיינער קען אונז דאָס נישט אַוועקנעמען אֲפִילוּ כִּבְיָכוֹל אינדרויסן איז דאָ אַ חורבן, עס דאַרף אונז ווייטאָן, אָבער בֶּאֱמֶת ביים אויבערשטן אַליין איז עוֹז וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ.

דאַרף מיר אין די דְרַיי וואָכן טרייסטן דעם רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מיטפילן זיין צַעַר, און אים זאָגן: "באַשעפער, אונז פאַרשטייען דיין ווייטאָג, מיר ווילן דיר טרייסטן אַז מַמָּשׁ אין די נאָנטע טעג זאָלסטו שוין צוריקבאַקומען דיין מְלוּכָה, דַּוְקָא דורך אונז אידישע קינדער וועסטו דאָס צוריק אויפבויען בְּקָרוֹב מַמָּשׁ".

מִפִּי עוֹלְלִים וְיֹנְקִים יִסַּדְתָּ עֹז לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם

אַייעֶרֶע קִינְדֶער זָאל אִיר מוֹדִיעַ זַיין וָואס דָא הָאט זִיךְ גֶעטָאן.

וִויבַּאלְד דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי – וָואס עֶר אִיז דִי גְלוּסְטֶענִיש פוּן אוּנְזֶער אוֹיג, דֶער קְרוֹין פוּן אוּנְזֶער קָאפּ, אוּנְזֶער שֵׁיינְקַייט, לוֹיטֶערְקַייט, פְּרֶעכְטִיגְקַייט, דֶער שׁוֹרֶשׁ פוּן אוּנְזֶער נֶפֶשׁ, רוּחַ, נְשָׁמָה, (תְּפִלָּה ל"ג תִּנְיָנָא) הָאט גֶעהֵייסְן מַאכְן אַ כְּרוּז אוּן אוֹיסְרוּפְן אַז אַלֶע זָאל קוּמֶען צוּם אִים אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

אוּן מִיר וֵוייסְן אַז דֶער קִבּוּץ הַיי יָאר אִיז חַס וְשָׁלוֹם אִין אַ סַכָּנָה, וֶועט בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם פָּארְקוּמֶען אַן:

עצרת תפלה
לילדי ברסלב

וִוי דִי קִינְדֶער וֶועלְן הֶערְן אַ שֵׁיינֶע דְּרָשָׁה
אוּן מִתְפַּלֵּל זַיין אוּן בּוֹקֵעַ רְקִיעִים זַיין מֶען זָאל קֶענֶען פָּארְן
צוּם הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה צוּם הֵיילִיגְן קִבּוּץ.

ביום רביעי פרשת מסעי הבעל"ט

בית שמש, בביהמ"ד אוהל הדסה רחוב רבי יהושע, בשעה 7:15

ירושלים בבית המדרש הגדול דחסידי ברסלב בהיכל הכולל בשעה 7:10

דִי קִינְדֶער וֶועלְן קוּמֶען בעז"ה מִיט דִי מַשְׁגִּיחִים אוּן מְלַמְּדִים פוּן דִי חֲבְרוֹת.

לפתוח את הקיבוץ באומן